

Schoonheid in Antwerpen

Met de derde editie van Eurantica Antwerp, van 14 tot 23 september 2001 in het Antwerpse Bouwcentrum, wordt het startschot gegeven voor het nieuwe seizoen.

COLLECTIBLES

De beurs richt zich op verzamelaars uit Noord-Europa, meer bepaald uit Vlaanderen, Nederland, Duitsland, Groot-Brittannië en Denemarken. In totaal nemen 70 antiquairs en kunsthandelaars gerekruteerd uit België, Nederland, Frankrijk en Duitsland deel aan deze kunstbeurs.

Alle items die de exposanten willen tentoonstellen, worden vooraf onderworpen aan een strenge authenticiteitscontrole. Daarvoor zorgt een commissie van twintig binnen- en buitenlandse experts, zoals museumconservators, kunsthistorici en onafhankelijke deskundigen die geen banden hebben met de kunsthandel. De procedure verloopt als volgt: iedere handelaar legt vóór de opening van de beurs alle stukken voor die hij wenst te exposeren. Twee experts gespecialiseerd in hetzelfde vakgebied voeren een gedegen inspectie uit. Hun oordeel wordt gevalideerd door de voltallige commissie. De geweigerde stukken worden tot het einde van de beurs in een afzonderlijke afgesloten ruimte bewaard. Goed om weten is dat Eurantica Antwerp gedurende de looptijd van de beurs permanent drie deskundigen gratis ter beschikking stelt van het publiek voor het verstrekken van advies en het opstellen van certificaten aangaande de authenticiteit van de kunstvoorwerpen. Onze goede raad: raadpleeg deze experts vooraleer u koopt. Het aanbod van Eurantica Antwerp is zoals gewoonlijk zeer uitgebreid. We vermelden schilderijen, oudheden, meubelen, oosterse kunst, pre-Columbiaanse kunst, art déco, tapijten en zilver. We gaan even dieper in op bepaalde thema's.

Eurantica Antwerp zet een aantal dierenbeeldhouwers in de kijker, onder wie niet de minsten, zoals de Fransman **Barye** en de Italiaan **Rembrandt Bugatti**. Antoine-Louis Barye (1796-1850) behoort met Rodin en Carpeaux tot de belangrijkste Franse beeldhouwers van de 19de eeuw. Hij is de eerste beeldhouwer die mens en dier van elkaar scheidt. Tot dan toe werden dieren nooit afzonderlijk gebeeldhouwd. Aanvankelijk is Barye kunstschilder en hij behoort tot de zogenaamde *school van Barbizon*. Wanneer hij de overstap maakt naar de beeldhouwkunst, put hij zijn inspiratie uit de exotische dieren in de plantentuin van Parijs. Wanneer de grote leeuw van deze plantentuin sterft, nodigt zijn vriend, de bekende kunstschilder Delacroix, Barye uit om schetsen van de dieren te maken. Delacroix werd gefascineerd door de pels van de dieren, maar de interesse van Barye ging uit naar het spierenstelsel. Tijdens zijn leven was deze Franse beeldhouwer zeer succesvol. Een groot deel van zijn werken kwam in Amerikaanse verzamelingen terecht. Rembrandt Bugatti (1885-1916) staat zo mogelijk nog een trapje hoger op de waarderingsladder van animaliers. Deze Italiaan stamt af van een familie van kunstenaars en ingenieurs. Aanvankelijk vestigt hij zich in Parijs waar zijn werk de aandacht trekt van de galeriehouder, uitgever en bronsgieter **Hébrard**. Hébrard biedt Bugatti een contract aan, waardoor hij van zijn kunst kan leven. De Italiaan, een volledige autodidact, werkt aanvankelijk in de plantentuin van Parijs. In 1907 trekt hij naar Antwerpen, waar hij wordt opgenomen in de artistieke kringen van o.a. Josué Dupon en Albéric Collin. Men vindt Bugatti vaak in de Antwerpse Zoo, op dat ogenblik een van de beroemdste dierentuinen ter wereld en de kunstenaars mogen vlakbij de kooien en de dierenkuilen werken. De vrije, lyrische stijl van Bugatti wordt vaak bestempeld als impressionistisch, omdat het afgewerkte stuk sporen laat zien van de vingers die het modelleerden. De jonggestorven kunstenaar werkt snel en instinctief. Uiterst zorgzaam bestudeert hij zijn model, het spierenstelsel en het karakter van

het dier. Dan bewerkt hij de massa klei in een handomdraai om ogenblikkelijk zijn indruk vast te leggen. Zijn gevoeligheid en zijn melancholie halen hem jammer genoeg onderuit en leiden hem tot zelfmoord. De Franse galerie *L'Univers du Bronze* gaf vorig jaar een oevrecatalogus uit van Antoine-Louis Barye. Ze toont tevens twee belangrijke werken van Bugatti: een *Kat* uit 1906 gegoten op 10 exemplaren en een groep *Kleine Antilopen* die uit 1911 dateert. Beide bronzen werden gegoten door de fonderie Hébrard, bij wie Bugatti onder contract stond.

De kunststroming Art Nouveau dateert uit het laatste kwart van de 19de eeuw en werd geïnspireerd door ambachten en sierkunsten. De stijl is gebaseerd op curven die zich soms uitrekken tot de befaamde "zweepslag" en het knappe evenwicht tussen wegvluchtende en convergerende lijnen. De belangrijkste motieven worden geput uit de natuur. Daarnaast inspireren de kunstenaars zich op de vrouw. Deze zeer geraffineerde kunststrekking liet vooral sporen na bij toegepaste kunstdisciplines, zoals de edelsmeedkunst, de meubel- en de glaskunst. De Fransman *René Lalique* (1860-1945) was een van de belangrijkste edelsmeden van deze periode. Eerst verdiende hij zijn sporen als edelsmid met verrassend originele ontwerpen, zoals de combinatie van edelstenen met halfedelstenen en email met glas. Later werd hij een van de beroemdste glaskunstenaars uit deze periode. Een van zijn meest opmerkelijke stukken stelt een gevleugeld insect voor. Het verbergt een verrukkelijke vrouw en evoceert de metamorfose. Dit prachtstuk wordt bewaard in het *Calouste Gulbenkian museum* in Lissabon. De art nouveau periode was zeer belangrijk voor de juwelenkunst. Liefhebbers kunnen een sierspeld gemonteerd als hanger *Jonge Nimf* uit 1897-1899 van de hand van René Lalique en een armband in doorschijnend geëmailleerd goud met vier hechtingen in chrysoliet (ca. 1903) van dezelfde kunstenaar bewonderen - en eventueel kopen - op de stand van *Galerie Epoque Fine Jewels* uit Kortrijk. Dezelfde standhouder presenteert ook juwelen van **Eugène Feuillâtre** en **Van Cleef & Arpels**. Voor art nouveau glaswerk kunt u terecht bij *Galerie Tiny Esveld - Hetty Van Bekkum* uit Rijkevorsel. We merkten een *Magnolia vaas* van **Daum** (ca. 1910) op, naast enkele kleine meubeltjes van **Emile Gallé**.

Tapijten zijn geen nieuwe uitvinding. In de 16de eeuw worden de zogenaamde Lotto-tapijten zeer trouw en gedetailleerd afgebeeld op de schilderijen van **Lorenzo Lotto** (1480-1556). Ook op werken van Hollandse meesters en van grote Vlaamse schilders, zoals **Hans Memling** en **Pieter Pauwel Rubens**, komen schilderijen voor. In de 19de eeuw komen deze oosterse of Perzische tapijten weer in de belangstelling. Die herontdekking werd aangewakkerd door de grote schare oriëntalistische schilders die vanuit het Midden-Oosten een romantische visie op deze regio aan de wereld voorhielden. In het oosten maakt een tapijt deel uit van het sociale leven. We onderscheiden vier fabricageprocédés: het nomadenweefsel dat vervaardigd werd op een demonteerbaar weefgetouw, het ambachtelijk werk in de dorpen, de grote productiefabrieken die gericht waren op de handel en tenslotte de koninklijke werkplaatsen waarvan de output zeer beperkt was. In de 15de en 16de eeuw werden tapijten in Europa beschouwd als diplomatieke giften en exotische waardestukken die hun eigenaar voornaamheid en prestige verleenden. Juist dit soort werken is afgebeeld op de hoger vermelde Europese schilderijen. Een grote keuze aan oosterse tapijten (Perzië, Turkije, Armenië, Anatolië, de Kaukasus, Toerkestan, Tibet, China, India en Egypte) wordt aangeboden door *Maison Sadraee*. Ook de Parijse galerij *Alain Atlan* is gespecialiseerd in tapijten.

Eurantica Antwerp is bekend om zijn ruime aanbod aan zowel oude als moderne schilderijen. Enkele vermeldenswaardige werken zijn *Landschap met schapen* van **Balthasar Ommeganck** (1755-1826) op de stand van Antwerpenaar *Frank Van Laer*, een *Winterlandschap* van **A. Vermeulen** uit 1796 bij de Parijse Galerie *André Gombert* en een *Marine* van **Herman Henry Op Der Heijde** te bezichtigen bij de Brugse Galerie *Libertas*. Galerie *Antiek & Kunst Maru* pakt uit met een *Oosters tafereel* getekend **Daniel Israel**, terwijl de Nederlandse *Galerie Eufrasie* uit Valkenburg hoge ogen probeert te gooien met *Marktdag te Dezanano*, een typisch doek

van **Jacques Carabain** (1834-1924). Emile Claus is aan de eer bij Galerie *Rafaël Lingier* uit Sint-Martens-Latem met de olie *Tuingezicht langs de oever van de Leie*. Last but not least vermelden we **Paul Delvaux** (1897-1994) met *Boerenhof*, een gemengde techniek (aquarel en Chinese inkt) geëxposeerd door *Dus'Art Gallery* uit Hoi. Dit soort landschappen is minder stereotiep dan de meer bekende werken van Delvaux met koel kijkende, naakte vrouwen. *foto*

Streng selectie Animaliers Art nouveau Tapijten Schilderijen

Etienne Langerwerf

Pressbanking N.V. – Barastraat 175 – 1070 Brussel, België
Tel: +32 2 526.90.40 – Fax: +32 2 527.88.35 – www.pressbanking.com

